

בית משפט השלום בירושלים

ת"צ 18-02-65569 ברוק נ' דלישס מרכולים בע"מ

לפני כבוד השופט מוחמד חאג' יחיא

המבקש

אופק ברוק

ע"י ב"כ עו"ד שפרה גיטלמן ועו"ד דוד סמואל

נגד

המשיבה

דלישס מרכולים בע"מ

ע"י ב"כ עו"ד אברהם סגל ועו"ד דוד סגל

החלטה

1 מונחת לפניי בקשה לאישור הגשת תובענה ייצוגית (להלן: "הבקשה"), לפי חוק
2 תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן: "חוק תובענות ייצוגיות" או "החוק"), כאשר
3 ברקע הבקשה, עסקת רכישה של טובין שביצע המבקש באחד מסניפי המשיבה אשר
4 בבעלותה רשת מרכולים באזור ירושלים.
5

תמצית טענות המבקש

6
7
8 (2) המבקש טוען, בין השאר, כי עת ביקר בסניף של המשיבה ברחוב בצלאל 26 בירושלים,
9 ביום 22.2.2018, מצא כי המשיבה מציעה בין יתר סחורות ההיגיינה שהיא מוכרת,
10 אריזות תחבושות לנשים של היצרן "אולוויז" (להלן: "האריזה/ות" או "המוצר/ים").
11 המבקש טוען כי תפס את עינו סימון המחיר שהיה על האריזות גופן "1€¹" וכך גם סומנו
12 יתר המוצרים על אותו מדף (להלן: "המדף"). על גוף המוצר לא צוין המחיר במטבע
13 ישראלי. לעומת זאת, על המדף עצמו הופיע המספר 19.90 ₪. האמור יצר בלבול וחוסר
14 ידיעה אצל המבקש.
15

¹ (הכוונה למטבע חוץ/אירופאי - אירו אחד)

בית משפט השלום בירושלים

ת"צ 65569-02-18 ברוק נ' דלישס מרכולים בע"מ

(3) המבקש נטל את המוצר על מנת לרכוש אותו עבור זוגתו. הוא ניגש לקופה, ורק במעמד התשלום התברר לו כי מחיר המוצר הוא 17.90 ₪. המבקש טוען כי התנהגות המשיבה כאמור נמשכה גם בביקוריו בסניף ביום 25.2.2018 וביום 27.2.2018 ואף לאחר שנפתח ההליך בבית המשפט.

(4) המבקש סבור כ בפועל כאמור, הטעתה המשיבה את ציבור הצרכנים במסגרת תרגיל שיווקי מניפולטיבי, ובכך היא הפרה מספר הוראות שבחוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981 (להלן: "חוק הגנת הצרכן") ותקנותיו, שעניינן איסור הטעיה והחובה לציין על גוף המוצר את מחירו במטבע ישראלי. עוד לדידו, המשיבה התעשרה שלא כדין בניגוד לחוק עשיית עושר ולא במשפט, התשל"ט-1979 (להלן: "חוק עשיית עושר ולא במשפט") וביצעה עוולות נזיקיות של הפרת חובה חקוקה וגזל לפי פקודת הנזיקין [נוסח חדש] (להלן: "פקודת הנזיקין"). המבקש עותר כאמור לאשר הגשת תובענה ייצוגית שכן נגרם לו וליתר חברי הקבוצה נזק ממוני על-ידי התרגיל השיווקי האמור. המבקש מקיים אחר כל התנאים הנדרשים לכך כדין, ויש להגדיר את הקבוצה אשר בשמה תנוהל התביעה:

"כל לקוחות זול טוב אשר חויבו בתשלום בסך 17.90 ₪ עבור מוצר המסומן במטבע זר בסכום של 1 € (אחד אירו), וזאת בניגוד להוראות הדין ותוך הפרת חובותיה של המשיבה. כל זאת במשך שבע השנים שקדמו למועד הגשת הבקשה דנן ועד מועד הגשת התביעה הייצוגית לאחר אישורה...; לחילופין, יתבקש בית המשפט הנכבד להגדיר את הקבוצה כפי שיראה לנכון";

תמצית טענות המשיבה

(5) המשיבה טוענת מנגד, בין השאר, כי הבקשה אינה מבוססת כלל ודינה להידחות הן על הסף הן לגופה, תוך חיוב המבקש, אשר שם לו למטרה להתעשר על חשבונה מכוח החוק כביכול, בהוצאות משפט ובשכר טרחת עורך-דין. המשיבה טוענת כי הבקשה נעדרת כל עילה ואף לא לכאורית, שכן לא רק שעל-גבי המוצר הייתה מוצמדת תנית מחיר בסך 19.90 ₪, אלא שגם אין מחלוקת כי על המדף ("הסטנד") עליו היו מונחות האריזות, נכתב מחיר המוצר 19.90 ₪. בסופו של יום, בשל הנחת קופה שהייתה באותה עת, המוצר

בית משפט השלום בירושלים

ת"צ 18-02-65569 ברוק נ' דלישס מרכולים בע"מ

- 1 נרכש בסך 17.90 ₪. על כן, אין כל בסיס עובדתי או משפטי לטענות ההטעיה, הפרת דיני
2 הגנת הצרכן, או דבר קיומה של כל עילת תביעה אחרת.
3
- 4 (6) לדידה של המשיבה, המוצר נרכש מספק אשר מייבא אותו לארץ בייבוא מקביל ונמכר
5 בסניפי הרשת כחצי שנה לפני הגשת הבקשה. אמנם על-גבי המוצר הופיע 1€ אך גם
6 לצדו הופיעו מספר מילים בשפה היוונית, אשר לו היה המבקש מברר את משמעותן, היה
7 מגלה שלא מדובר במחיר המוצר. לפי התרגום שהציגה המשיבה ביחס לכיתוב האמור²:
8
- 9 "1€ יותר זול *
10 *יחסית למחיר מומלץ לצרכן (ל- 2 יחידות אריזה"
11
- 12 (7) בכל מקרה, הואיל ומדובר במוצר שבייבוא מקביל, הכיתוב האמור הופיע על אריזת
13 המוצר כחלק טבוע מהאריזה עצמה ולכן לא היה ניתן למחיקה. המשיבה נהגה בזהירות
14 ולפי הדין עת ציינה את מחירו הן באמצעות מדבקת מחיר שהודבקה עליו הן באמצעות
15 ציון המחיר על המדף.
16
- 17 (8) המבקש יכל להבחין בקלות במחיר המוצר לאור האמור, ובכל מקרה, הואיל והכיתוב
18 היה בשפה זרה, הרי "האדם הסביר, כאשר הוא רואה כי מוטבע על אריזת המוצר סימן
19 של "1€" ולצדו מספר מילים בשפה שאינו מבין, הוא מבין כי לא מדובר במחיר המוצר
20 שהוטבע על ידי המשיבה ו/או מי מטעמה, אלא בדבר פרסומת מארץ המוצא ממנה
21 הובא המוצר..."³. על כן, ברור היה למבקש כי המספר וסימון המטבע הזר לא הוסף על-
22 ידי המשיבה וכי המחיר הוא במטבע ₪ בלבד כפי שהופיע במדבקה ועל המדף.
23
- 24 (9) המשיבה סבורה כי המבקש לא הראה, ולו לכאורה, קיומה של עילת תביעה אישית
25 והבקשה אינה מקיימת את התנאים הנדרשים לכך בדין, בכלל זה, הגדרת הקבוצה לוקה
26 בחסר והתובענה הייצוגית אינה הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בין הצדדים.
27 אשר להתנהלות המבקש, טוענת המשיבה כי זו חסרת תום לב וראוי היה כי המבקש יפנה

⁽²⁾ נספח 1 לכתב התשובה לבקשה
⁽³⁾ סעיף 42 בכתב התשובה לבקשה

בית משפט השלום בירושלים

ת"צ 65569-02-18 ברוק נ' דלישס מרכולים בע"מ

אל המשיבה במכתב מקדים ולא "לרוץ" לשערי בית המשפט. לעניין זה, תוהה המשיבה
מדוע הוא לא פנה לאף אחד במִפּוֹל הספציפי שבו רכש את המוצר ובירר מה מחירו.
בכל מקרה, המבקש אינו ראוי לייצג את הקבוצה בשעה שידע מה המחיר האמתי של
המוצר, החליט מדעת חופשית לרכוש אותו ועתה הוא טוען כי הוטעה כביכול. המשיבה
עותרת לחייב את המבקש בערובה אם וככל שתתקבל הבקשה.

ראיות הצדדים

(10) מטעם המבקש הוגשו שני תצהירים שלו⁴ והעיד במשפט. מטעם המשיבה, הוגש תצהיר
של מנהלה שהעיד במשפט (להלן: "מנהל המשיבה").

דיון והכרעה

(11) לאחר שעיינתי במכלול החומר הקיים בתיק, שמעתי את עדי הצדדים ונתתי את דעתי
לטענותיהם, הגעתי לכלל דעה כי בהינתן הרף הראייתי הנדרש בשלב זה של ההליך, דין
הבקשה להתקבל.

אנמק.

התשתית הנורמטיבית - חוק תובענות ייצוגיות וחוק הגנת הצרכן

(12) הדיון בבקשה לאישור הגשת תובענה ייצוגית הוא שלב ביניים מקדמי לדיון בתובענה
גופה. על בית המשפט לבחון באופן מקדמי את סיכויי התובענה אך לא לברר את עיקרה
בשלב זה [רע"א 2128/09 הפניקס חברה לביטוח בע"מ נ' רחמים עמוסי, מיום
5.7.2012]. על כן, מי שמבקש לאשר הגשת תובענה ייצוגית נדרש בשלב הראשון
להראות קיומה של עילת התביעה הנטענת, זאת באופן לכאורי בלבד [רע"א 8268/96 דן
רייכרט נ' משה שמש, פ"ד נה(5) 276, 291 (2001); רע"א 6567/97 בזק - החברה
הישראלית לתקשורת בע"מ נ' עיזבון המנוח אליהו גת ז"ל, פ"ד נב(2) 713 (1998)].

⁴ הן לכתב הבקשה הן לכתב התשובה לתגובה

בית משפט השלום בירושלים

ת"צ 65569-02-18 ברוק נ' דלישס מרכולים בע"מ

(13) בית המשפט שדן בבקשה לאישור תובענה ייצוגית, איננו מחויב, בעיקרון, להכריע במכלול הטענות שהובאו לפניו וגם קביעותיו באשר להתקיימותן של עילות התביעה ובנוגע לאפשרות שהשאלות המהותיות המשותפות תוכרענה לטובת הקבוצה, הן קביעות בעלות אופי לכאורי בלבד. קביעות כגון-דא אינן בגדר "סוף פסוק" ולבעל הדין שנפגע מהן שמורה, בדרך כלל, הזכות להשיג עליהן בהמשך ההליך, או בגדרי ערעור על פסק הדין בתובענה הייצוגית עצמה [ע"א 8037/06 שי בדזילי נ' פרינר (הדס 1987) בע"מ, מיום 4.9.2014 (פסקה 22); רע"א 8761/09 סלקום ישראל בע"מ נ' טל פתאל, מיום 6.5.2010].

(14) בעניין עע"מ 980/08 עופר מנירב נ' מדינת ישראל-משרד האוצר, מיום 6.9.2011, נקבע בין השאר, כי מחד גיסא, אין להעמיד דרישות מחמירות מדי לעניין מידת השכנוע, משום שאלה עלולות להטיל על הצדדים ועל בית המשפט עומס יתר בבירור הנושא המקדמי והדבר עלול להביא לרפיון ידיים של תובעים ייצוגיים פוטנציאליים. אך מאידך גיסא, מידת הוכחה שהיא קלה מדי, עלולה לפגוע בנתבע שייאלץ לעמוד בהוצאות כבדות של ההליך המשפטי ואולי אף יסכים להתפשר גם בתביעה שאין בה ממש.

(15) סעיף 3(א) בחוק תובענות ייצוגיות, קובע מה הם סוגי התביעות והעניינים שבהם ניתן להגיש תובענה ייצוגית, כהאי לישנא:

"לא תוגש תובענה ייצוגית אלא בתביעה כמפורט בתוספת השניה או בענין שנקבע בהוראת חוק מפורשת כי ניתן להגיש בו תובענה ייצוגית;..."

(16) לפי סעיף 4(א)(1) בחוק תובענות ייצוגיות, רשאי להגיש תובענה ייצוגית, בין השאר: "אדם שיש לו עילה בתביעה או בענין כאמור בסעיף 3(א), המעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל החברים הנמנים עם קבוצת בני אדם - בשם אותה קבוצה".

(17) סעיף 8(א) בחוק קובע מה הם התנאים המצטברים לאישור תובענה ייצוגית:

בית משפט השלום בירושלים

ת"צ 65569-02-18 ברוק נ' דלישס מרכולים בע"מ

- 1 "בית המשפט רשאי לאשר תובענה ייצוגית, אם מצא שהתקיימו כל אלה:
2 (1) התובענה מעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט
3 המשותפות לכלל חברי הקבוצה, ויש אפשרות סבירה שהן יוכרעו
4 בתובענה לטובת הקבוצה;
5 (2) תובענה ייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת
6 בנסיבות הענין;
7 (3) קיים יסוד סביר להניח כי ענינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג
8 וינוהל בדרך הולמת; הנתבע לא רשאי לערער או לבקש לערער
9 על החלטה בענין זה;
10 (4) קיים יסוד סביר להניח כי ענינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג
11 וינוהל בתום לב"
12
- 13 18) מכאן לדיני הגנת הצרכן. סעיף ההגדרות בחוק הגנת הצרכן, קובע בין השאר, בזו
14 הלשון: "עוסק - מי שמוכר נכס או נותן שירות דרך עיסוק, כולל יצרן". אין מחלוקת
15 כי המשיבה היא עוסק. בהינתן זאת, עליה מוטלות חובות ואיסורים שמטרתם המשולבת
16 בין השאר, להבטיח שקיפות מלאה מצדה כלפי ציבור הצרכנים ביחס למוצר הנמכר
17 (לרבות טיבו, פרטיו, מועד הייצור וארץ הייצור שלו, אופן אספקתו, האם קיימים פגמים
18 בו, וכמובן מחירו) [ראו איסורים שבסעיפים 2 ו-3 בחוק הגנת הצרכן, וראו חובת הגילוי
19 שבסעיף 4].
20
- 21 19) בראש האיסורים המוטלים על העוסק, ניצב האיסור לעשות דבר, במעשה או במחדל,
22 בכתב, בעל-פה או בכל דרך אחרת, שעלול להטעות צרכן בכל עניין מהותי בעסקה.
23
- 24 20) לעניין המחיר של המוצר, קובע סעיף 17ב(א) בחוק המוזכר, כי "עוסק המציע, המציג
25 או המוכר טובין לצרכן יציג על גביהם או על גבי אריזתם את מחירם הכולל". המחיר
26 הכולל, לפי סעיף 17א בחוק האמור, הוא מחיר שכולל את סך כל התשלומים עבור
27 הטובין, לרבות מע"מ, אגרות, תשלומי חובה או כל תשלום נלווה אחר לרכישת אותם
28 טובין.
29
- 30 21) לעניין אופן הצגת המחיר, קובע סעיף 17ב(ב) בחוק:
31
32 "הצגת המחיר כאמור בסעיף קטן (א) תהיה -
33 (1) של המחיר הכולל בלבד, ורק במטבע ישראלי;
34 (2) במקום הנראה לעין, בספרות ברורות וקריאות"
35

בית משפט השלום בירושלים

ת"צ 65569-02-18 ברוק נ' דלישס מרכולים בע"מ

22) סעיף 17ד בחוק הגנת הצרכן, קובע כי "לא יפרסם עוסק ולא ינקוב, במפורש או במשתמע, מחיר של נכס או של שירות המוצע לצרכן, אלא אם כן הוא המחיר הכולל בלבד ורק במטבע ישראלי". סעיף 17ז(ב) קובע סייג לסעיפים המצוטטים לעיל ובלבד לעניין נכס או שירות שבחלק ב' בתוספת הראשונה לחוק. לפי הסייג: "על אף האמור בסעיפים 17ב(1) ו-17ד, הצגה, פרסום ונקיבה של מחירו הכולל של נכס או של שירות, כמפורט בחלק ב' של התוספת הראשונה, יכול שיהיה במטבע חוץ, ובלבד שמחירו במטבע ישראלי ייקבע לפי שער החליפין הקבוע בה". כבר כאן אעיר, כי הסייג אינו רלבנטי למקרה לפנינו.

9

23) לשלמות התמונה יצוין כי תקנה 4 בתקנות הגנת הצרכן (כללים שונים לפרסום מחירי נכסים ושירותים), התשנ"א-1991 (להלן: "תקנות הגנת הצרכן"), קובעת בין היתר, כי "היתה אי התאמה בין המחיר המוצג על התווית, השלט או המצרך, ובין המחיר בקופת העסק, ישלם הצרכן את המחיר הנמוך מביניהם, ובלבד שהצרכן קנה את המצרך בכמויות סבירות לצורך שימוש עצמי".

15

16 מן הכלל אל הפרט

17

24) כפי שעולה מחומר הראיות, ביום 22.2.2018 הציגה והציעה המשיבה למכירה באחד מסניפיה בירושלים, אריזות של תחבושות כאמור, כאשר על-גבי מעטפת הניילון של האריזה הופיע בין היתר 1€. מתמונת האריזה עצמה, 1€ האמור מופיע על-גבי האריזה במסגרת פס צהוב שמוטבע ועובר במרכז האריזה ולידו מופיע מלל בשפה זרה (שפה יוונית - לפי טענת המשיבה).

23

25) בתמונה נוספת נראה ש"הסטנד" עליו היה מונח המוצר, מורכב משישה מדפים. בכל מדף הונחו מוצרים באריזות שונות ובגדלים שונים של אותו יצרן. על-גבי חזיתו של כל מדף, נכתב במרפזו בכתב יד "19.90 ₪". אשר ל"סטנד" עצמו, כעולה מהתמונה מיום 22.2.2018, נראה שהוא מוצב באופן אנכי לשתי שורות מקבילות של מדפים קבועים (ראו גם תמונה מיום 21.5.2018), כאשר מאחוריו, ככל הנראה, קיר. אכן, כטענת

28

בית משפט השלום בירושלים

ת"צ 65569-02-18 ברוק נ' דלישס מרכולים בע"מ

- 1 המבקש, ניתן להתרשם כי מדובר ב"סטנד" ארעי שאינו מחובר דרך קבע לרצפה, לתקרה
2 או לכל קיר אחר.
3
- 4 (26) בהינתן הוראות הדין לעיל לעניין החובה להציג מחיר כולל של המוצר, חלה החובה על
5 המשיבה להציג את המחיר הכולל של המוצר באמצעות תנית מחיר על-גבי האריזה
6 עצמה, כאשר המחיר האמור יופיע במקום נראה לעין, בספרות ברורות וקריאות ובמטבע
7 ישראלי בלבד.
8
- 9 (27) המבקש טוען כאמור כי על האריזה שרכש ויתר המוצרים שהיו על "הסטנד" בכל ביקוריו
10 בסניף המשיבה, לא הודבקו תניות מחיר. המשיבה מכחישה זאת וטוענת, כי המחיר הוצג
11 הן באמצעות תנית שהודבקה על-גבי המוצר עצמו הן באמצעות הצגת המחיר על חזית
12 המדף.
13
- 14 (28) בנדון דנן, ולאחר שבחנתי את חומר הראיות ושמעתי את עדויות הצדדים, ובהינתן הרף
15 הראיתי הלכאורי שנדרש בשלב זה, נראה כי עמד המבקש ברף זה.
16
- 17 (29) מעיון בתמונה של האריזה, בחלקה שצולם, אין עליה כל מדבקת מחיר. עת נשאל המבקש
18 מדוע צילם רק צד אחד של המוצר, הוא השיב כי לא חשב על זה (שורות 25-26, עמוד
19 11; שורות 15-17, עמוד 12). בכל אופן, הצד שצולם, נראה שהוא הצד החזותי אשר
20 בולט לעין. כל שמופיע וכולט בצד זה הוא שם המוצר שבאנגלית, וכן כאמור הפס הצהוב
21 (שהוא מובנה במעטפת האריזה) עליו מופיע €1 לצד המלל בשפה הזרה כאמור. יוזכר
22 כי אין מדובר בשפה שגורה בארץ.
23
- 24 (30) כמו כן, מהתרשמותי מתמונת "הסטנד", נראה כי הונחו על מדפיו מוצרים רבים של אותו
25 יצרן תחבושות, בגדלים שונים. גם עליהם לא נראות לכאורה מדבקות מחיר, למצער
26 בחלק החזותי שכולט לעיני הצרכן. על-גבי חזיתות המדפים נרשם סך אחיד 19.90 ₪
27 בכתב יד ביחס לכל המוצרים השונים.
28

בית משפט השלום בירושלים

ת"צ 65569-02-18 ברוק נ' דלישס מרכולים בע"מ

- 1 המבקש צירף תקליטור ובו שני סרטונים ביחס לביקור שלו בסניף הנדון ביום 21.5.2018 (31
2 (כשלושה חודשים לאחר שנפתח ההליך בבית המשפט), ובסרטונים מופיעים מוצרים
3 דומים לזה מושא הבקשה דנן, אף הם ללא מדבקות מחיר במה מצדיהם.
4
- 5 המשיבה מצדה לא הניחה תשתית ראייתית משכנעת לפיה על האריזות שהיו על "הסטנד" (32
6 ביום הרכישה בחודש פברואר 2018 (וגם בחודש מאי 2018) הודבקו מדבקות מחיר, או
7 כלשון העד מטעמה, שהם היו "מקודדים". המשיבה אף לא הראתה כיצד נראית מדבקת
8 מחיר שלה; לא העידה את מנהל הסניף הספציפי או מי שנוהג לסדר את הסחורות על
9 המדפים ולהדביק עליהם מדבקות המחיר, וכו'. עדות מנהל הנתבעת לפיה "ההודאה
10 היא חד משמעית לקודד את כל החנות בכל המוצרים" (שורות 17-18, עמוד 16) לא
11 נתמכה בכל ראיה או עדות זולת עדותו.
12
- 13 כאשר נשאל מנהל המשיבה מה עשה כאשר קיבל את התביעה, הוא השיב כי הלך לעורך- (33
14 דין; הוא נשאל: "שמעת שאין על המוצרים האלה מחיר האם הלכת לבדוק אותם?",
15 על כך השיב: "לא הלכתי לעורך דין" (שורות 29-36, עמוד 16 ושורות 1-2, עמוד 17).
16
- 17 ובכן, הרכישה התבצעה ביום 22.2.2018, הבקשה לאישור הגשת תובענה ייצוגית הוגשה (34
18 ביום 28.2.2018 ובקשת האורכה מטעם המשיבה להגשת תשובה הוגשה כחודש וחצי
19 לאחר מכן (ביום 16.4.2018). כתב התשובה הוגש ביום 7.5.2018. מכל אלה יוצא כי לא
20 חלף זמן רב ממועד הרכישה ועד ההזדמנות הראשונה שלה שבה יכלה המשיבה לברר
21 את העובדות לאישורן.
22
- 23 לא רק זאת, גם מהסרטונים מחודש מאי 2018 עולה לכאורה כי חרף ההליך המשפטי, (35
24 המשיכה המשיבה לשווק את המוצרים באותו אופן כבחודש פברואר 2018, ללא מדבקות
25 מחיר ועל המוצר מופיע €1. גם כאן, המשיבה לא הגישה תצהיר או כל ראיה אחרת
26 שסותרת את תוכן התקליטור אף שניתנה לה ההזדמנות לכך לפי ההחלטה בדיון מיום
27 14.10.2018. המשיבה הגישה תגובה משלימה ללא תצהיר.
28

בית משפט השלום בירושלים

ת"צ 65569-02-18 ברוק נ' דלישס מרכולים בע"מ

- 36) המשיבה טוענת בהליך כי תיאור המבקש ביחס ל"סטנד" (כך למשל, היותו "סטנד" ארעי), העובדה שעליו היו מונחים מוצרים שונים וגם צירוף תמונות וסרטונים בהמשך, ועוד - מהווה הרחבת חזית אסורה. נתתי את דעתי לטענה דנן ולא מצאתי לקבל אותה.
- 4
- א) ראשית: מלבד זאת שתמונת "הסטנד", צורפה כבר לכתב הבקשה, אלא שגם טענות המבקש בנדון הועלו במסגרת תגובת המבקש לתשובת המשיבה, בפרט, עקב תיאור המשיבה שבסעיף 12 בתשובתה. בבקשה לאישור הגשת תובענה ייצוגית, רשאי המבקש להשיב על תשובת המשיב [ראו תקנה 2(ד) בתקנות תובענות ייצוגיות, התש"ע-2010]. באנלוגיה לסדרי הדין האזרחיים, מדובר בטענות שהמועלות במסגרת כתב "התשובה" לכתב "ההגנה", ובהיותו כך, דומני כי צודק וראוי לאפשר ל"תובע" (המבקש לענייננו) להניח לפני בית המשפט עובדות חדשות (ואיני קובע כך כפי שאתייחס לכך מיד להלן) שלא פורטו מלכתחילה בכתב "התביעה", זאת על מנת להתמודד עם הטענות שהעלה "הנתבע" בהגנתו.
- 14
- ב) שנית: לאחר עיון בכתב הבקשה וגם בתגובה של המבקש (בפרט סעיף 21 בכתב הבקשה וסעיף 20(א) בכתב התגובה), לא מצאתי כי קיימים פערם של ממש שיש בהם לבסס את הטענה לפיה מדובר בעובדות חדשות. הניסוח שבכתב התגובה הוא רחב ומפורט יותר מזה שבכתב הבקשה המקורי, אך אין הרחבה של חזית המחלוקת. כמו כן, כאמור, תמונת "הסטנד" כבר היוותה חלק מצרופות הבקשה.
- 20
- ג) שלישית: הן דיונית הן מהותית, לא נגרעה זכות המשיבה להתמודד כדבעי עם טענות המבקש גם אלו שעלו בתגובתו. המשיבה כבר הגישה תשובה משלימה (מבלי שיצורף לה תצהיר כאמור). בכל מקרה, התמונות שצורפו על-ידי המבקש, ובעיקר, תמונת "הסטנד" והמדפים לא נסתרו על-ידי המשיבה ומנהלה, בתשובותיה או בעדות המנהל.
- 26
- ד) רביעית: אשר לסרטונים שהוצגו על-ידי המבקש בתגובתו מיום 30.5.2018 ומתייחסים לביקור שלו בסניף הרלבנטי של המשיבה באותו חודש, אף תוכנם לא הופרך בין באמצעות תצהיר נגדי ובין באמצעות ראיה נגדית אחרת. אף שהתקליטור

בית משפט השלום בירושלים

ת"צ 65569-02-18 ברוק נ' דלישס מרכולים בע"מ

- 1 הומצא למשיבה במסגרת ההליך, העד מטעמה העיד בדיון מיום 6.5.2019 כי לא
2 ראה סרטון זה (שורות 3-13, עמוד 17).
3
4 (37) כפי שהיה ניתן להבין מעדות מנהל המשיבה לעניין סימון האריזות, כאשר פותחים את
5 הקרטון של האריזות, העובד מדביק את תניות המחיר בחלק העליון של המוצר. ברם, לא
6 מצאתי לכך עיגון בחומר הראיות, כל שכן בתמונת המוצרים שעל "הסטנדר", בפרט אלה
7 המסודרים בחלקיו התחתונים. מנהל המשיבה נשאל על כך, ואלה היו תשובותיו (שורות
8 21-9, עמוד 16):
9
10 "ש. האם אתה רואה מדבקות מחיר על המוצרים?
11 ת. כן אבל לא מקודדים מקדימה אלא מלמעלה. אני רואה על המדף 19.90
12 וזה תקין. כשמקבלים את הקטון הקופסאות יושבות בצד כזה כוונתי
13 בעמידה כשפותחים את הקטון מקודדים למעלה, המחירים צריכים להיות
14 מקודדים למעלה לא בקדימה.
15 ש. האם בתמונה פה אתה רואה מדבקות של מחירים?
16 ת. פה לא, אבל אמור להיות למעלה. לא אמור להיות מקדימה. בתמונה
17 לא מופיע מדבקה.
18 ש. במדף התחתון הכי תחתון בתמונה רואים את החלק העליון של
19 הקופסאות, האם שם אתה רואה מדבקות?
20 ת. לפי מה שאני רואה פה אני ל איודע מה עשו במדף, ההוראה היא
21 חד משמעית לקודד את כל החנות בכל המוצרים.
22 ש.ת מפה אני לא רואה, יכול להיות שהורידו או המדבקה נפלה.
23 ש. מה שאתה רואה בתמונה?
24 ת. מדף 19.90 מפה אני לא רואה"
25 (ההדגשות אינן במקור)
26
27 (38) לעניין ציון הסך 19.90 שו על חזיתות המדפים, לטעמי, עובדה זו - שאינה במחלוקת -
28 אין בה כדי לפטור את המשיבה מהחובה שבדין לציין את המחיר הכולל של כל מוצר
29 באמצעות מדבקה מחיר על-גבי אריזתו. הרישום האמור שנעשה בכתב יד, לא מצאתי כי
30 יש בו לסייע למשיבה, שכן:
31
32 (39) ראשית: המחיר האמור הופיע באופן אחיד בהתייחס למוצרים שונים של אותו יצרן שהיו
33 על המדפים. מכאן, יש ממש בבהירות המבקש ביחס להצגת מחיר אחיד של אריזה קטנה

בית משפט השלום בירושלים

ת"צ 65569-02-18 ברוק נ' דלישס מרכולים בע"מ

- 1 כגדולה⁵. כמו כן, המבקש העיד בדיון: "יש שם 3 מוצרים שונים לדעתי על המדף, מחיר
2 אחד גורף לכולם, לא היה הגיוני שכל המוצרים הללו עולים אותו מחיר לכן חיפשתי
3 על גוף המוצר ולא ראיתי שום דבר..." (שורות 13-14, עמוד 8).
4
- 5 שנית: אין מחלוקת כי מחיר המוצר הנדון, כפי ששולם על-ידי המבקש, היה 17.90 ₪. (40)
6 לטענת המשיבה, מדובר בהנחת קופה⁶. ברם, מעיון והשוואה בין החשבונית הרלבנטית
7 לרכישת המוצר לבין חשבונית אחרת של אותו סניף (רכישה מיום 15.5.2018), עולה כי
8 רכיב הנחת הקופה מופיע בחשבונית מתחת למחיר המקורי של המוצר הנרכש. ללמדך,
9 כי הסך 17.90 ₪ (שהופיע בחשבונית מיום 22.2.2018) לא היה לאחר הנחת קופה, אלא
10 מדובר במחיר של המוצר כפי שהוגדר מראש על-ידי העוסק, בין אם במסגרת "מבצע"
11 ובין אם לאו. מנהל המשיבה העיד: "אני אומר לה לפעמים תקימי קטשופ 6.90 שקלים
12 כשהוא עולה 9 שקלים, אז רואים רק את המחיר של המבצע" (שורות 23-25, עמוד
13 19).
14
- 15 סברת מנהל המשיבה בעדותו לעניין העדר מדבקת המחיר על המוצר הספציפי ולפיה: (41)
16 "יכול להיות שהורידו או המדבקה נפלה" (שורה 19, עמוד 16), אינה סבירה ומשכנעת
17 בנסיבות העניין. ראשית: התברר כי יתר המוצרים שהיו על המדף גם הם לא היו
18 "מקודדים"; שנית: העדר מדבקת מחיר נתגלה למבקש גם בביקורים נוספים; שלישית:
19 המשיבה לא הראתה כדבעי כי קיימת הוראה חד-משמעית להדביק מדבקות מחיר על
20 המוצרים וכי כך נעשה כל יום ביחס לכלל המוצרים.
21
- 22 לכך אוסיף כי גם אם אניח שהייתה תקלה נקודתית (ואיני קובע כך), אין בזאת כדי להוריד (42)
23 מעצם העובדה שהתקיימה הפרה [ראו והשוו: ת"צ (המחוזי - חיפה) 51741-09-16
24 יהודה פלוטקין נ' שופרסל בע"מ, יום 18.7.2017 (סעיף 76)]. בפסק הדין בעניין ע"א
25 7187/12 עו"ד ליאור צמח נ' אל על נתיבי אויר לישראל, מיום 18.7.2017 נקבע
26 בפסקה עט בחוות דעתו של כבוד השופט א' רובינשטיין, כי "ככלל מצוי התובע
27 הייצוגי בעמדת נחיתות מובנית, ובפרט כאשר עליו להוכיח קיומה של קבוצה. הדבר

⁵ (סעיף 20א) בכתב התגובה של המבקש לתשובת המשיבה (הוגש ביום 30.5.2018)
⁶ (סעיף 5 בתצהיר של מנהל המשיבה)

בית משפט השלום בירושלים

ת"צ 65569-02-18 ברוק נ' דלישס מרכולים בע"מ

עלול לעורר קשיים, שעיקרם החשש כי עוסקים ייטו לטעון שמדובר ב"טעות נקודתית", ובכך לא יאושרו בקשות ראיות". עוד נקבע בפסקה פג בפסק הדין האמור, לעניין נטל ההוכחה בכגון-דא, כי "ככל שנתבע ייצוגי טוען את טענת "הטעות הנקודתית", יש לראות בכך מעין "הדבר מדבר בעדו", ולהעביר את הנטל להוכחתה של טענת ה"טעות הנקודתית" לכתפי הנתבע".

(43) כאמור, על התובע המייצג לשכנע את בית המשפט במידת הסבירות הראויה בשלב המקדמי כי הוא ממלא לכאורה אחר דרישות סעיפי החוק שנוגעים לאישור התובענה הייצוגית [ע"א 2967/95 מגן וקשת בע"מ נ' טמפו תעשיות בירה בע"מ, פ"ד נא(2) 312]. הבחינה של תנאי האישור יש לעשות בזהירות רבה, שכן:

"עסקינן בבקשה לאישור התובענה כייצוגית. הליך זה אינו המקום לבירור התביעה עד תום. הוא תואר כ"פרוזדור באמצעותו ניתן להיכנס לטרקלין, הוא הדיון במשפט גופו" (רע"א 4556/94 טצת נ' זילברשק, פ"ד מט (5) 774, 787 (1996)). ברם, "ראוי לעבור פרוזדור זה בזהירות מרובה וליתן את הרשות רק במקרים המתאימים העונים על כל התנאים הדרושים..." (רע"א 6567/97 בזק - החברה הישראלית לתקשורת בע"מ נ' עיזבון גת, פ"ד נב(2) 713, 720 (1998)...). בין התנאים הדרושים לאישור תובענה ייצוגית נמנה התנאי הקבוע בסעיף 8(א)(1) לחוק תובענות ייצוגיות, לפיו "התובענה מעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה, ויש אפשרות סבירה שהן יוכרעו בתובענה לטובת הקבוצה".

(ההדגשות אינן במקור)

[רע"א 729/04 מדינת ישראל נ' קו מחשבה בע"מ, מיום 26.4.2010, פסקה 10]

(44) ברע"א 3489/09 מגדל חברה לביטוח בע"מ נ' חברת צפוי מתכות עמק זבולון בע"מ, מיום 11.4.2013, עמד בית המשפט על החשיבות והסכנות שבניהול תובענה ייצוגית, והתייחס לרף שבו נדרש לעמוד התובע הייצוגי אשר מבקש לאשר את תביעתו כייצוגית, בקובעו בין השאר, כי "מי שמבקש לאשר תובענה כייצוגית חייב לשכנע את בית המשפט במידת הסבירות הראויה - ולא על פי האמור בכתב התביעה בלבד - כי הוא עומד בכל התנאים לאישור תובענה ייצוגית, ובכלל זה בדרישה לקיום עילת תביעה אישית (...)".

בית משפט השלום בירושלים

ת"צ 65569-02-18 ברוק נ' דלישס מרכולים בע"מ

- (45) עוד נקבע בפסק הדין האמור, כי "על התובע הייצוגי להניח בפני בית המשפט תשתית משפטית וראייתית התומכת לכאורה בתביעתו. בשונה מן התובע בתביעה רגילה, המבקש לאשר תובענה כייצוגית אינו יכול להסתפק בעובדות הנטענות בכתב התביעה, אלא מוטלת עליו החובה להוכיחן באופן לכאורי". אין מדובר בנטל ראייתי של "קל כנוצה" אך מנגד, הבחינה הלכאורית אינה צריכה להציב מחסום גבוה בפני תובעים ייצוגיים, ולעניין זה יש להביא בחשבון את פערי המידע הקיימים בין הצדדים. כלשון פסק הדין האמור: "על התובע הייצוגי להרים נטל ראשוני - נטל שיש לתת לו משמעות, מבלי שיהיה כבד מנשוא, תוך שבית המשפט נותן דעתו, בכל מקרה ומקרה, לקושי היחסי העומד בפני התובע הייצוגי כאשר הוא נדרש להוכיח את תביעתו לכאורה".
- (46) לטעמי, המבקש עמד בנטל הלכאורי-הראשוני להוכיח כי המשיכה הפרה את דיני הגנת הצרכן, ובהתאם לכך הפרה חובה חקוקה והתעשרה לכאורה שלא כדין.
- (47) ראשית: המבקש הרים את הנטל הראשוני להראות כי על-גבי המוצר שרכש, וגם בהזדמנויות נוספות, לא הייתה מדבקה של המחיר הכולל במטבע ישראלי. נראה גם כי על-גבי יתר המוצרים שהיו ליד המוצר הספציפי שעל "הסטנד", לא הודבקו מדבקות מחיר כמתחייב, הן ביום הרכישה (22.2.2019) וגם לא בחודש מאי 2018. אוסיף כי ביום 19.11.2018 הגיש המבקש הודעה אליה צירף תמונה של המוצר שצולמה ביום 5.10.2018 כשאינן עליו מדבקות מחיר. אינני מתייחס לתמונה זו שכן לא נתמכה בתצהיר. לדידי, די במה שהוגש ובעדויות שנשמעו כדי להרים הנטל ברף הנדרש.
- (48) המבקש העיד לפניי בדיון - ומכלול עדותו הותיר רושם מהימן - כי רק בקופה נאמר לו מה מחיר המוצר. לדבריו: "עד שהגעתי לקופה לא ידעתי מה מחיר המוצר וזה האמת" (שורות 17-18, עמוד 6). בהמשך הסביר: "ראיתי על המדף שרשום 19.90 ₪, אבל היה על המדף הרבה מוצרים, המחיר לא שיקף את המוצר הדברים ובסוף המחיר לא שיקף את המוצר ולא את מה שגבו ממנו" (שורות 28-29, עמוד 6). עת נשאל: "אתה טוען שכל המוצרים שהיו על אותו מדף סומנו על גוף האריזה במספר 1 יורו?", הוא השיב:

בית משפט השלום בירושלים

ת"צ 65569-02-18 ברוק נ' דלישס מרכולים בע"מ

- 1 "אני לא רוצה להתחיל כל, אבל המוצרים הספציפיים של התחבושות האלה סומנו
2 ב- 1 אירו. אותו מוצר שהגשתי" (שורות 30-32, עמוד 6).
3
4 (49) שנית: על-גבי המוצר הופיע 1€. הן המספר הן הסמל נחזים כמחיר של המוצר. ובכן,
5 מדובר בהדפסה טבועה ומוקנית באריזה עצמה (שורות 17-18, עמוד 9). לא מדובר
6 בתוספת שנעשתה למשל באמצעות הדבקה או כריכה. אין זה מופרך שצרכן מיומן אולי
7 לא היה מתבלבל לסבור שמא מדובר במחיר של המוצר שכן זה הופיע כחלק ממעטפת
8 האריזה ובמטבע זר, שלא כנהוג בישראל לעניין הצגת מחירים. עם זאת, לטעמי, עצם
9 קיום הסימון האמור ובהעדר מדבקת מחיר כמתחייב בחוק, יש באלה כדי להטעות את
10 הצרכן הסביר באופן זה שיסבור כי מחיר המוצר הוא כמופיע על האריזה.
11
12 (50) לכך אוסיף, כי מדובר במוצר היגינה שמיועד לאוכלוסיית הנשים, מגיל ההתבגרות
13 ומעלה. לפיכך, סביר ביותר להניח כי פלח לא קטן מצייבור הצרכנים של מוצר זה, כולל
14 גם נערות קטינות, שחלקן אולי חסרות ניסיון צרכני וכו'. ללא ספק, המחיר במטבע האירו
15 לצד העובדה לפיה אין מחיר במטבע ישראלי, יש באלה כדי להטעות בהיבט הצרכני
16 לעניין המחיר, ויהיה מי שיסבור כי מחיר המוצר הוא שווה ערך לאירו אחד או אף שקל
17 אחד בלבד.
18
19 (51) העובדה שלצד המחיר באירו הופיע גם מלל בשפה זרה (אשר כאמור, אינה שגורה
20 בארץ), הרי לא נראה כי היה ניתן בידי הצרכן הסביר לברר במעמד הרכישה מה משמעות
21 המלל. עובדה זו, לדידי, אף מגבירה את הסיכון שצרכן זה יסבור כי מדובר במחיר ולא
22 "בפרסומת" כפי שטוענת המשיבה. נזכיר, המשיבה לא הדביקה כל תרגום של הפרסומת
23 על אריזת המוצר וגם לא הסתירה את המחיר שבמטבע אירו.
24
25 מנהל המשיבה העיד כלהלן (שורות 34-36, עמוד 20 ושורות 1-4, עמוד 21):
26
27 "האם לדעתך להגיד לעובד בסופר שהוא שם את המדבקה של המחיר
28 לשם אותה על המחיר זה טרחה גדולה מאוד?
29 ת. אני לא נכנס לזה.
30 ש. אתה חושב שעובד בסופר לא יעשה את זה?"

בית משפט השלום בירושלים

ת"צ 65569-02-18 ברוק נ' דלישס מרכולים בע"מ

1 ת. יכול להיות שכן ויכול להיות שלא, יכול להיות שניתן לו הוראה והוא
2 לא ביצע.
3 ש. יש מצב שנתת הוראה להסתיר את היוור?
4 ת. מה פתאום שאני אתן הוראה כזו"
5

6 (52) כפי שניתן להתרשם, מדובר במוצר אשר ככל הנראה היה מיועד מלכתחילה לשיווק
7 בשוק זר. בנסיבות אלו, נראה כי הצרכן הישראלי (לרבות הצרכן המיומן) היה עלול
8 לסבור בטעות כי מחירו של מוצר ספציפי זה בשוק הישראלי, יהיה כמחירו באותה מדינה
9 זרה ממנה הוא יובא, כמופיע עליו לכאורה – € 1. מנהל המשיבה העיד בדיון לפני כי
10 השיקול לייבא מוצר זה באופן שבו הוא יובא (קרי: באמצעות ספק משנה), היה שיקול
11 כלכלי בלבד (שורות 31-33, עמוד 18).
12

13 (53) מצבור האמור, מעלה תמונה שלפיה לכאורה המוצר הוצג על מדפי סניף המשיבה, באופן
14 מבלבל ומטעה ביחס למחירו ומבלי שתהיה עליו מדבקת מחיר. על כן, יש בסיס לעילת
15 ההטעיה ולהפרת החובות שבחוק הגנת הצרכן לעניין הצגת המחיר, יש בסיס לעוולת
16 הפרת חובה חקוקה, ולנוכח זאת יש בסיס גם לעילת ההתעשרות שלא כדין, שכן נגבה
17 לכאורה מחיר שהוא גבוה מהמחיר המוצג של המוצר. התובענה אפוא מעוררת שאלה
18 מהותית של עובדה המשותפת לכלל חברי הקבוצה, וישנה אפשרות סבירה שהיא תוכרע
19 בתובענה לטובת הקבוצה ככל שניתן להגדיר אותה.
20

21 (54) מבלי לקבוע מסמרות בכך - דבר שמקומו להתבהר בגוף התביעה - לטעמי, בעת נרכשות
22 על-ידי עוסק סחורות בייבוא מקביל או בכל אופן אחר, ועל סחורות אלו מופיע כיתוב
23 בשפה זרה שכולל מספר או מספרים אשר נחזים כמו מחיר במטבע זר (כדוגמת "€1"),
24 וסחורות אלו מוצעות לממכר בישראל - מצופה מאותו עוסק כי ינקוט משנה זהירות
25 מחשש להטעיית הצרכן לגבי מחיר המוצר, בכלל זה, ההקפדה על הדבקת מחיר המוצר
26 כמתחייב בחוק הגנת הצרכן ותקנותיו, במקום שהוא ברור וכולט לעיני הצרכן ואולי
27 במקום שהוא סמוך למה שנחזה וכולט כמחיר במטבע זר.
28

בית משפט השלום בירושלים

ת"צ 65569-02-18 ברוק נ' דלישס מרכולים בע"מ

55) השאלה מה גובה הפיצוי המגיע לקבוצה, אם בכלל, ולפי מה יחושב, לפי ההפרש בין
הסך השווה ל-1€ לבין המחיר שבו נמכר המוצר בפועל (17.90 ₪), או שמא לפי ההפרש
בין 1 ₪ לבין המחיר שבו כאמור נמכר המוצר, יש לברר בהליך גופו.

56) יוזכר בהקשר זה כי המבקש עותר בבקשתו לראות במחיר המוצר 1 ₪. כאשר נשאל
בעדותו: "מה חשבת שייגבו ממך?", הוא השיב: "לא ידעתי אם היו אומרים לי 5 ₪
הייתי משלם. אני לא ראיתי, נגשתי לסטנד ראיתי כמה סוגי תחבושות לקחתי סוג
אחד שכתוב עליו 1 יורו, חשבתי שיש מבצע, הנחה, שגיתי נגשתי לקופה אמרו לי
19.90" (שורות 30-33, עמוד 8). העובדה לפיה חשב המבקש כי יש הנחה על המוצר, לא
כתב בתצהירו שכן סבר שזה אינו רלבנטי (שורות 34-36 ו-1, עמודים 8-9).

הגדרת הקבוצה

57) סבורני כי תנאי זה מתקיים. המשיבה היא בעלת מספר סניפים בירושלים. לפי עדות
מנהלה, היא בעלת עשרה סניפים שכולם בירושלים (שורות 1-5, עמוד 14). יש להניח כי
המשיבה מודעת היטב מתי החל שיווק מוצר ספציפי זה בסניפיה וגם באילו כמויות הוא
נרכש ונמכר בכל סניף וסניף.

58) לגישת המשיבה כאמור, מוצר זה נרכש מספק משנה (ספק "משלים" או מקור "שני"),
שכן, כלשון העד מטעמה: "מוצרים יד שנייה בגלל גודל של הרשת לפעמים לא תמיד
מצליחים להגיע למקום בזמן, אנו נעזרים בספקי משנה שהם מקור שני" (שורות 11-
8, עמוד 15). בתגובת המשיבה נטען כי המוצר נמכר בסניפי הרשת "רק כחצי שנה"⁷.
טענה עובדתית זו לא נתמכה בראיה כלשהי בשלב זה של ההליך.

59) בכל אופן, הואיל ומדובר במוצר מסוים שמיועד לשימוש פלח מסוים באוכלוסייה, אשר
יש להניח כי גם נרכש בכמות מוגדרת ומוגבלת, הרי לא נראה כי יהיה קושי מסוים
בהגדרת הקבוצה.

⁷ סעיף 15; ראו גם עדות מנהל המשיבה - שורות 25-26, עמוד 18

בית משפט השלום בירושלים

ת"צ 65569-02-18 ברוק נ' דלישס מרכולים בע"מ

60) על מסד הנתונים הקיים בשלב זה של המשפט, תוגדר הקבוצה כלהלן: "כל הלקוחות של סניפי המשיבה אשר רכשו את מוצר ההיגיינה מושא הליך זה ואשר היה מסומן במטבע זר 1€ ובגינו חויבו בתשלום סך 17.90 ₪, במשך שבע שנים שקדמו למועד הגשת הבקשה דנן ועד מועד מתן החלטה זו".

התובענה הייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת

61) בין שאר התנאים הנדרשים לאישור הגשת תובענה ייצוגית, על המבקש גם להראות כי תביעתו היא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות העניין [ראו סעיף 8(א)(2) בחוק; ראו גם ע"א 458/06 עו"ד יובל שטנדל נ' חברת בזק בינלאומי בע"מ, מיום 6.5.2009].

62) כפי שעולה מהתמונה המצטיירת, סכום הנזק של כל צרכן אשר רכש את המוצר בשעה שלא הייתה עליו מדבקת מחיר כדבעי, הוא סך הפרש שנע בין סך 13 ₪ לערך⁸ לבין סך 16.90 ₪⁹. מדובר בסכום זעום שאינו מצדיק ניהול תביעות עצמאיות של כל צרכן וצרכן בנפרד, על כל העלויות והמורכבות הנגזרות מכך. על כן, בהינתן טיב הפלוגתה המתעוררת, היקף הקבוצה וסכום הנזק של כל אחד מחברי הקבוצה, נראה שהתובענה הייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה בפלוגתאות שבין הצדדים.

ייצוג הולם ותום הלב

63) מהתרשמותי מהמבקש - שהיה מתמחה במשפטים בעת הגשת בקשתו - הרצינות שביטא בניהול הבקשה, לרבות מלאכת הביסוס הראייתי לבקשתו (מספר הביקורים שביצע בסניף המשיבה, הצילומים והסרטונים וכו') זאת גם על מנת להתמודד עם טענות ההגנה, לדעתי, יכול המבקש לייצג את הקבוצה באופן הולם. אעיר כי המבקש שנמצא בתחילת דרכו המקצועית בעולם המשפט, ויש להניח כי שמו המקצועי אף חשוב לו ביותר, ולכן

⁸ ההפרש בין הסך השווה לאירו אחד לבין המחיר 17.90 ₪
⁹ ההפרש בין 1 ₪ לבין המחיר 17.90 ₪

בית משפט השלום בירושלים

ת"צ 65569-02-18 ברוק נ' דלישס מרכולים בע"מ

- 1 לא נראה כי החלטתו האישית להוביל הליך משפטי בדמות תובענה ייצוגית על כל
2 הסיכונים הטמונים בכך, נבעה מקלות דעת אלא מחשיבה רצינית ומעמיקה.
3
4 (64) כמו כן, מהתרשמותי מבאי-כוחו של המבקש, בכלל זה טיב הטיעונים שהעלו, סדירות
5 ונהירות הטיעונים, גם כאן, לא ראיתי כי קם חשש שמא הקבוצה לא תיוצג על-ידם באופן
6 מקצועי והולם.
7
8 (65) טענות המשיבה שעניינן חוסר תום לבו של המבקש, לא מצאתי בהן ממש.
9
10 (66) תחילה לעניין זיקתו של המבקש למשרדם של באי-כוחו: התברר במשפט כי בזמן
11 הרלבנטי להגשת התובענה, עבד המבקש במשרדם של באי-כוחו. עובדה זו הייתה ידועה
12 למשיבה עובר לדיון ההוכחות (ראו: שורה 20, עמוד 1) אך לא ברור מתי נודע לה זאת
13 לראשונה. בכל מקרה, עובדה זו אינה שוללת את זכותו של המבקש להיות תובע מייצג
14 ולברר במשפט את זכויותיו שבדין, ככל שהוא סבור כי אירעה הפרה של הוראות הדין.
15
16 (67) גם בהינתן קיומם של מניעים ואינטרס כספי של המבקש בהליך, ומקל וחומר כי אינטרס
17 ומניעים כאלה קיימים גם אצל באי-כוחו, הרי אין בכך כדי לשלול את תום לבם, ולמעשה
18 אין פסול בציפייה שלהם לגמול או שכר טרחה, בהתאמה [ראו והשוו: עניין ברזילי
19 לעיל, פסקה 87; ראו גם: עניין רייכרט לעיל, עמוד 296].
20
21 (68) גם לעניין העדר פנייתו של המבקש בפנייה מקדימה למשיבה, בין לפני ביצוע הרכישה
22 ובין לפני הגשת הבקשה - לא מצאתי בזאת כדי להצביע על חוסר תום לבו.
23
24 (69) העובדה לפיה המבקש לא הקדים פנייה למשיבה עובר להגשת בקשתו, אינה מצדיקה את
25 הקביעה שלא נהג בתום לב [ראו והשוו: ע"א 10262/05 אביב שירותים משפטיים בע"מ
26 נ' בנק הפועלים בע"מ, מיום 11.12.2008 (פסקה 9)]. יותר מזה, בשעה שהמשיבה אינה
27 רשות ציבורית, לא נראה כי קיימת חובה לבצע פנייה מקדימה [ראו והשוו: ע"מ
28 2978/13 מי הגליל נ' יוסף יונס, מיום 23.7.2015. יצוין כי על פסק דין זה, עומד ותלוי

בית משפט השלום בירושלים

ת"צ 65569-02-18 ברוק נ' דלישס מרכולים בע"מ

- 1 הליך דיון נוסף בהרכב מורחב של בית המשפט העליון - דנ"מ 5519/15 יוסף יונס נ' מי
2 הגליל].
3
- 4 (70) בעניין ע"א 8114/14 מרקיט מוצרי ייעול בע"מ נ' סנוול ישראל בע"מ, מיום 5.8.2018,
5 הובאה הדעה שלפיה: "על פניו היעדר פנייה מוקדמת עשוי להוות שיקול רלוונטי
6 במכלול השיקולים לפסיקת גמול ושכר טרחה - וזאת באותם מקרים שבהם ברור כי
7 אילו נעשתה פנייה כאמור, ניתן היה לחסוך את ההליך כולו" (פסקה 30 בחוות דעתה
8 של כבוד השופטת ע' ברון).
9
- 10 (71) אשר למעמד הרכישה עצמו: כאמור, המבקש העיד כי עד הגיעו לקופה לא ידע מה מחיר
11 המוצר. עת נשאל בחקירתו האם ביקש לשלם בקופה 1 ש"ח הוא השיב בשלילה, והסביר:
12 "אמר לי 17.90 שילמתי, עמדתי בתור, בתור צרכן, פחות נעים, אפילו מבייש, גם לא
13 ידעתי מה הזכויות שלי". לדבריו: "מבייש כתוב שקל אומרים לך 17.90 זה מבייש"
14 (שורות 2-8, עמוד 9).
15
- 16 (72) בכל אופן, גם אם נניח כי ראוי היה שהמבקש ינהג באופן שונה ממה שנהג בפועל הן
17 לפני הגשת הבקשה הן לאחריה (כך למשל, פנייה מוקדמת לעובד הסניף לפני הגיעו
18 לקופה, הרחבת תיאור העובדות בתצהירו הראשון לעניין תוכן השיחה עם הקופאי¹⁰
19 וכו'), לא מצאתי בהתנהגותו כאמור משום חוסר תום לב משווע. כפי שצוין בחוות דעתו
20 של המשנה לנשיאה (כתוארו אז), כבוד השופט א' רובינשטיין, ברע"א 3698/11 שלמה
21 תחבורה (2007) בע"מ נ' ש.א.מ.ג.ר שירותי אכיפה בע"מ, מיום 6.9.2017 (פסקה נ"א):
22
- 23 "מוסד התובענה הייצוגית הוא מוסד חשוב הנועד לקדם את האינטרס
24 הציבורי בנסיבות שונות, כפי שקבע המחוקק. בהתאם, אין לרפות ידיים
25 מהגשתן של תובענות ייצוגיות ראויות, ואולם מאותם טעמים של אינטרס
26 ציבורי, הכולל גם תום לב והגינות, עלינו לודא כי תובענות אשר אינן
27 ראויות להיות מוגשות כייצוגיות, תוך הפרה ברורה של הוראות הדין
28 ובחוסר תום לב משווע - לא יאושרו; וכן יש להרתיע תובעים מייצגים
29 ובאי כוח עתידיים מהתנהגות דומה. על בתי המשפט להשגיח פן תתפתח

¹⁰ ראו תצהירו של המבקש מיום 27.2.2018, תצהירו מיום 28.5.2018 (סעיף 9), ועדותו
במשפט: שורה 14 ושורות 23-24, עמוד 6

בית משפט השלום בירושלים

ת"צ 65569-02-18 ברוק נ' דלישס מרכולים בע"מ

1 "תעשיית תובענות ייצוגיות", כמעין "ענף ייצור" במשק, שכל מטרתן
2 העשרת התובעים ובעיקר באי כוחם, ואילו האינטרס הציבורי בהן דל"
3 (ההדגשה אינה במקור)
4

סיכום

5
6
7 (73) על יסוד האמור, הבקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד המשיבה, מתקבלת בתנאים
8 המפורטים להלן:
9

10 (א) הקבוצה בשמה תנוהל התובענה הייצוגית: כל הלקוחות של סניפי המשיבה אשר
11 רכשו את מוצר ההיגיינה מושא הליך זה ואשר היה מסומן במטבע זר 1€ ובגינו חויבו
12 בתשלום סך 17.90 ₪, במשך שבע שנים שקדמו למועד הגשת הבקשה דנן ועד מועד
13 מתן החלטה זו.
14

15 (ב) זהות התובע המייצג: מר אופק ברוק

16
17 (ג) בא-כוח התובע המייצג: עו"ד שפרה גיטלמן ועו"ד דוד סמואל

18
19 (ד) עילת התביעה: עוולת הפרת חובה חקוקה לפי פקודת הנזיקין, במובן זה שהופרו
20 הוראות חוק הגנת הצרכן, לרבות איסור הטעיה. עילה לפי חוק עשיית עושר ולא
21 במשפט.
22

23 (ה) השאלה המשותפת לחברי הקבוצה: האם ביצעה המשיבה הטעיה צרכנית עת
24 הציעה את המוצר לממכר כשמוטבע על אריזתו 1€ מבלי להדביק עליו תזית מחיר
25 במטבע ישראלי. האם היא הפרה בכך את דיני הגנת הצרכן וביצעה עוולה נזיקית,
26 ומה הנזק שנגרם לחברי הקבוצה.
27

28 (ו) הסעד הנתבע: השבה כספית של ההפרש בין סך 17.90 ₪ המחיר שבו נמכר המוצר
29 בפועל לבין המחיר שנחזה כמחירו (1€ או 1 ₪).
30

בית משפט השלום בירושלים

ת"צ 65569-02-18 ברוק נ' דלישס מרכולים בע"מ

1 כתב תביעה יוגש עד יום 26.12.2019. כתב הגנה יוגש תוך 60 יום לאחר מכן וכתב
2 תשובה לכתב ההגנה, יוגש תוך 30 יום לאחר מכן.

3
4 (75) באי-כוח הצדדים יפעלו לפרסום הודעה על אישור התובענה הייצוגית, כאמור בסעיף 25
5 בחוק תובענות ייצוגיות, כאשר ההודעה תכלול את הפרטים הנדרשים על-פי סעיף
6 14(א) בחוק, בהתאם להחלטה זו. ההודעה תפורסם תוך 15 יום, בעיתון מקומי ובעיתון
7 ארצי, נפוצים, לפי בחירת בא-כוח המייצג. הפרסום בעיתונים ייעשה בהתאם להוראות
8 תקנות הגנת הצרכן (האותיות בחוזה אחיד ובתנאי הכלול במידע אחר המיועד
9 לצרכן), התשנ"ה-1995. כמו כן, תפרסם המשיבה את ההודעה באתר המרשתת שלה
10 (ככל שקיים אתר כזה). המשיבה תישא בהוצאות הפרסום.

11
12 (76) בשלב זה, תישא המשיבה בהוצאות המבקש בסך כולל 2,500 ₪ וכן בשכר-טרכת עורך-
13 דין בצירוף מע"מ כדין בסך כולל 5,000 ₪, אשר ישולמו להם תוך 30 יום, שאם לא כן,
14 הם יישאו הפרשי הצמדה וריבית ממועד מתן ההחלטה ועד מועד ביצוע התשלום בפועל.

15
16 עיון ביום 29.12.2019.

17
18 המזכירות - להעביר את ההחלטה למנהל בתי המשפט על מנת שיעדכן את פנקס התובענות
19 הייצוגיות בהתאם.

20 להודיע לצדדים בהתאם.

21
22 ניתנה היום, כ"ח חשוון תש"פ, 26 נובמבר 2019, בהעדר הצדדים.

23

24 מוחמד חאגי יחיא, שופט
25